

Dayigə tɔnɔ kɔlɔ
PIYƐƐRI
na pɔpɔni tɪn
Dayigə tɔnɔ kɔlɔ Piyɛɛri na
pɔpɔni tɪn na bri dɪbam
kɔlɔ tɪn mɔ tuntu

Piyɛɛri dɛɛn pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ o pa Wɛ nɔɔna balɔ na jagɪ ba wɔ Azi-balaŋa ni tɪn mɔ. Kɔ wai kɔ yɪ Pooli naa balɔ na tɔgɪ did-o ba tɔŋɪ tɪn mɔ bri-ba Wɛ kwɛrɛ kam. Ba ma na yaara ba na kɪ ba wɔ-dɪdɔba dɪ Zezi tɪn ŋwaani.

Piyɛɛri nan pɔpɔni sɪ o pa ba na baari mɔ Zezi cwɛŋɔ kam wɔni, sɪ ba zɪgɪ kɛŋkɛŋ yaara yam maŋa ni, ni Zezi titɪ dɪ na yaari sɪ o pa dɪbam na vɪm te tɪn.

Piyɛɛri dɛ yigə o guli-ba ba na jigɪ tɪna yalɔ Wɛ tee ni Zezi na tɪgɪ yɪ o joori o bi tɪn ŋwaani.

O kaani-ba sɪ ba taa ŋwɪ dɪ wɔ-pɔŋo ni Zezi nɔɔna na maŋɪ sɪ ba taa ŋwɪ te tɪn. Ba maŋɪ sɪ ba lwɛni Zezi na kɪ te o yaara yam wɔni tɪn. O kwe-ba kwɪɔ dwi tɛri tɛri sɪ ba lwarɪ ba na wɔ kɪ te wɔŋo maama wɔni, sɪ balɔ na yɛri Zezi tɪn na ba kɛm-laarɔ tɪm sɪ ba dɪ ba ba zuli Wɛ.

¹ Amɔ Piyɛɛri wɔlɔ na yɪ Zezi Krisi tɪntɔŋnɔ tɪn mɔ pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ, sɪ a pa abam balɔ Wɛ na kuri sɪ á taá yɪ Dɪ nɔɔna yɪ á jagɪ á vu á yɪ vɛrɛ yɪ á zɔvɪ Pɔn tɪ-niɔ yam wɔni, dɪ Galatɪ dɪ Kapadɔsɪ dɪ Azi dɪ Bitini tɪ-niɔ yam maama wɔni tɪn.

² Dí Ko We mu de yigə DI kɪ DI wɔbɔŋa nɪ sɪ Dɪ kuri abam kɔntɔ, yɪ Dɪ tɔgɪ DI Joro kum ŋwaanɪ Dɪ pa á ji nɔn-ŋɔna balɔ na yɪ Dɪ nyɪm tɪn. We nan kɪ kɔntɔ sɪ kɔ pa á taá sɛ Zezi Krisi ni mu, sɪ Dɪ fɔgɪ abam Zezi jana kam na nuɲi tɪn ŋwaanɪ.

We wó pa abam yazurə dɪ yu-yoŋo kɔ ja gaali.

Dí na jɪgɪ tɪna We tee nɪ te tɪn

³ Pa-na dí taá kɪ We dɪlɔ na yɪ dɪbam Yuutu Zezi Krisi Ko tɪn le. Dɪntɔ mu tiini Dɪ yɪ ŋwana tu, yɪ Dɪ pa dí jɪgɪ ŋwɪ-dɔŋa, dɪ Dɪ na pɛ Zezi Krisi bi o yagɪ tɔbɔnɪ tɪn, yɪ dí taá jɪgɪ tɪna Dɪ tee nɪ maɲa maama.

⁴ Kɔntɔ mu dí ye nɪ dí wó ba dí jɔŋi wo-laaru tɪlɔ We na tiɲi sɪ Dɪ pa Dɪ biə tɪn. Wəənu tɪm kɔntɔ nan ba pɔɛ, yɪ tɪ ba cɔga, tɪ nan ba lɪrɪ dɪ. We tiɲi tɪntɔ mu Dɪ sɔŋɔ nɪ sɪ Dɪ pa abam.

⁵ Dɪ maa mai Dɪ dam dɪm Dɪ yɪrɪ abam, á na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ Dɪ tɪn ŋwaanɪ, sɪ kɔ vu kɔ yɪ lɔgɔ baɲa tiim da yam, sɪ Dɪ laan jɔŋi abam jaja.

⁶ Kɔntɔ maa paɪ á jɪgɪ wɔpɔlo lanyɪranɪ, dɪ cam dwi təri təri ya zɪ maɲɪ abam zɪm yɪ kɔ pa á wɔ cɔgɪ maɲa fɪnfɪtɪn yɪranɪ dɪ.

⁷ Kɔ na yɪ cana yam kɔntɔ, kɔ yɪ sɪ ya maɲɪ abam mu ya nii á na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ We te tɪn. Kɔ na yɪ sɔbu-sɪŋa, ba yəni ba mai mini mu ba ma maɲɪ-ka sɪ ba nii ka lana na? Abam nan na kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ We te tɪn tiini kɔ dwe sɔbu-sɪŋa kalɔ na wó ba ka cɔgɪ tɪn. Kɔntɔ tɪn, cam na maɲɪ abam yɪ á ta na zɪgɪ kəŋkəŋ, kú pa á na zulə dɪ tiə We tee nɪ maɲa kalɔ Zezi Krisi na wó joori o ba tɪn.

⁸ Abam yi ta wɔ nɛ-o, yi á nan so-o. Á maa kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪd-o, yi á nan daa ta ba na-o lele kɔntɔ. Kɔ ma pa á tiini á jigi wɔpolo zanzan yi kɔ bá wanɪ kɔ ta dɪ nabiinɛ taani,

⁹ Wɛ na vrɪ abam ŋwɪa yi kɔntɔ mu yi kɔlɔ á na maɲɪ á kɪ á wɔ-dɪdɔa dɪ Wɛ sɪ á na tɪn ŋwaanɪ.

¹⁰ Faɲa faɲa Wɛ nijonɲɛ bam dɛɛn tiini ba kwaanɪ ba toɲɪ kɔ nɛ lanyɪranɪ sɪ ba lwarɪ Wɛ na wó vrɪ Dɪ nɔɔna bam te tɪn. Ba dɛɛn ma maɲɪ ba wuuri ba ta Wɛ na wó pa abam pɛɛri dɪlɔ tɪn.

¹¹ Zezi Krisi Joro kɔm maa wɔ ba tee nɪ yi kɔ pa ba wuuri ba lwarɪ nɪ Krisi wɔm wó ba o na yaara sɪ o laan daari o na paari-zulɛ Wɛ tee nɪ. Ba maa tiini ba kwaanɪ sɪ ba lwarɪ maɲa kam kɔntɔ dɪ kɔ na wó kɪ te tɪn.

¹² Wɛ dɛɛn ma pa Dɪ nijonɲɛ bam lwarɪ nɪ, Dɪ na pɛ-ba kwɛrɛ kalɔ tɪn, kɔ dai ba titɪ ŋwaanɪ, kɔ yi abam ŋwaanɪ mu. Ba dɛɛn na brɪ cɪga kalɔ tɪn mu yi Zezi kwɛr-ywɛɲɛ kalɔ o tɪntɔɲna bam laan na toɔlɪ ba brɪ abam zɪm tɪn. Baɲa-Wɛ mu pɛ Dɪ Joro kɔm ba bantɔ te, yi ba wanɪ ba brɪ abam kwɛr-ywɛɲɛ kam kɔntɔ. Wɛ malesɪ sɪm dɪ nan lagɪ sɪ sɪ lwarɪ cɪga kam kɔntɔ kuri na yi te tɪn.

Wɛ na lagɪ sɪ dí taá jigi wɔ-pɔɲo te tɪn

¹³ Abam nan foɲɪ á ja á wɔbɔɲa, sɪ á taá ma tɔɲɪ á pa Wɛ. Pɪɪnɪ-na á titɪ sɪ á tɪɲɪ á tɪna maama wɔɲo kɔlɔ Wɛ na wó ba Dɪ pa abam zaanɪ tɪn baɲa nɪ, maɲa kalɔ Zezi Krisi na wó joori o ba tɪn.

14 Taá se-na á Ko We ni. Á daa yi taá ηwi nu á deen na wu lwaru We cigá kam yi á fra zuuru wo-yóoru tilu tin.

15 Á nan taá ηwi di wu-pono wono maama wunu, nu á Ko We dilu na bəŋi abam si á taá yi DI nɔɔna tin na jigi wu-pono te tin.

16 Ku nan maŋi ku pɔpɔni We tɔnɔ kum wunu ku wi:

«Á taá yi wu-pono tiinə,
si amu Baŋa-We yi wu-pono tu mu.»

17 Abam na yəni á loori We, á bə-DI nu á Ko mu, yi dintu nan mu wó di nabiinə maama sariya si ku maŋi di ba titɔŋa na yi te tin, yi DI ba kuri nɔɔna daanu. Kuntu, á ta na wu lugu baŋa nu maŋa kalu tin, ku maŋi si á taá kwari We kulɔ maama á na ki tin wunu.

18 Á ye nu We vri abam si á daa yi taá tɔgi cullu tilu na nuŋi á nabaara bam juŋa nu tin mu. We na li abam wo-yóoru tum kuntu wunu tin, ku dai lugu baŋa səbu naa səbu-siŋa, wəənu tilu na wai ti cɔgi tin, mu DI me DI ηwi DI vri abam.

19 We nan me Zezi Krisi jana kam mu DI ma vri abam, yi kantu tiini ka jigi dam. Zezi na jigi kaanum kuntu tin, o nyi di pɛlbu wulu na tiini o lana fasu yi kulɔkulɔ tərə ku na yi balɔrɔ o yira nu tin mu.

20 We maŋi DI kuri wuntu mu ku loori lugu pulim, si o vri nɔɔna ba lwarim wunu. Ku daaru lugu baŋa kweelim maŋa kam laan nan na yi tin, We pɛ á lwar-o, si o vri abam.

21 Á nan de Zezi ηwaanu mu á ki á wu-didwa di We. Dintu mu bi-o DI pa o yagi tɔuni, yi DI

daari DI pa o na paari-zulə. Kɔ ma pai á sɔni á jigi wɔ-dɪɪba di tɪna Wɛ tee ni.

²² Abam na sɛ Wɛ cɪga kam tɪn mu pɛ á bɪcara fɔgi ya kwɛ, kɔ pa á jigi sono cɪga cɪga di á ko-biə balɔ na yi Wɛ nɔɔna tɪn. Kuntɔ tɪn, á taá tiini á soe daani di á bɪcara maama.

²³ Abam na jigi Wɛ ŋwi-dɔŋa kam tɪn, ka kuri wɔ nuŋi nabiinə balɔ na tɔ tɪn te, ka nan ba cɔga. Kɔ yi Wɛ kwɛrə kam na pai ŋwia yi ka wɔra maŋa maama tɪn ŋwaanɪ mu á nɛ ŋwi-dɔŋa kam kuntɔ.

²⁴ Kɔ nan pɔpɔni Wɛ tɔnɔ kɔm wɔni kɔ wi:

«Kɔ na yi nabiinə,

bantɔ nyi di gaa mu yi ba ba daani ba tɔa.

Ba nɪnwaŋa maa ba daani ka kea,

nɪnɛɛni ga-punnu tɪm na yi te tɪn.

Gaa kɔm na yɔni kɔ kwaarɪ,

kɔ punnu tɪm wɔ siiri mu.

²⁵ Kɔ nan na yi Wɛ kwɛrə kam,

kantɔ wɔ ta wɔra si kɔ taa ve maŋa kalɔ na ba ti tɪn.»

Kwɛrə kam kuntɔ mu yi kwɛr-ywəŋə kalɔ ba na bri abam tɪn.

2

¹ Kuntɔ ŋwaanɪ á ja á titi di pu-sɪŋa dwi maama di sɪsɪna, si á yi taá yi pipiri-nyɪna, naa á taá jigi wɔ-gɔɔ, naa á taá yi bɪbari-nyɪna.

² Pa-na á fra taa zɔɔri Wɛ kwɛrə kam yɪranɪ, ni bu-sɪsɪŋa fra na zɔɔri o nu yɪli te tɪn. Kuntɔ mu wɔ pa á wɔbɔŋa bi di Wɛ cɪga kam, si á na vrɪm fasi.

³ Kɔ pɔpɔni We tɔnɔ kum wɔni kɔ wɔ: «Abam maɗi á maani dí Yuutu wɔm na tiini o yɔ lanyiranɔ te tɔn.»

Balu na se Zezi tɔn mu yɔ We nɔɔna

⁴ Nan twe-na dí Yuutu Zezi, si wɔm mu yɔ ŋwɔa tu, yɔ o nyɔ dí kandwe dɔlɔ nabiinɔ na vɔn tɔn. We nan maɗi DI kuri wɔntɔ mu, yɔ o jɔɗi kuri dí DI kɔ ja gaali.

⁵ Abam dí na jɔɗi We ŋwɔ-dɔɗa kam tɔn, yagɔ-na si We kwe abam nɔɔɓeɓe kandwa yalɔ DI na wɔra DI maa lo DI digɔ kalɔ DI Joro kum na wɔ ta zɔɔri ka wɔni tɔn. Kɔntɔ, á laan wɔ ta yɔ We kaanum tiinɔ, yɔ á na wɔ ta kaani-DI te tɔn mu yɔ si á taá zuli-DI dí á bicara maama, yɔ kɔ poli DI wɔ á na ŋwɔ dí Zezi Krisi tɔn ŋwaanɔ.

⁶ Kɔ maɗi kɔ pɔpɔni We tɔnɔ kum wɔni kɔ wɔ:

«Nii-na, amɔ We lagi a cwi kandwe dɔlɔ na tiini dí lana tɔn,

si a ma lo sɔɗɔ Siyɔn nɔ.

Amɔ kuri kandwe dɔm kɔntɔ,

yɔ dɔntɔ mu yɔ kandwe dɔlɔ na paɔ digɔ kam zɔga lana tɔn.

Wɔlɔ nan na kɔ o wɔ-dɔdɔa dí wɔlɔ na yɔ kandwe dɔm kɔntɔ tɔn,

cavɔra bá fɔɗi ya ja kɔntɔ tu.»

⁷ Kɔ na yɔ abam balu na kɔ á wɔ-dɔdɔa dɔd-o tɔn, o jɔɗi kuri zanzan dí abam. Kɔ daari, kɔ na yɔ balu na vi-o tɔn, kɔ nyɔ dí kɔ na pɔpɔni We tɔnɔ kum wɔni kɔ wɔ:

«Kandwe dɔlɔ lwara na vɔn tɔn laan mu joori dí ba dí ji kandwe dɔlɔ na paɔ digɔ kam dana yɔ ka zɔga lana tɔn.»

⁸ Kɔ na yɪ balɔ na vɪ-o tɪn, kɔ pɔpɔnɪ kɔ wɪ:
«O yɪ kandwɛ dɪlɔ ba na wó magɪ ba tɪtɪ dɪ dɪ
ba tɔ tɪga nɪ tɪn.»

Kɔ yɪ ba na wɔ sɛ Wɛ kwɛrɛ kam tɪn ɲwaanɪ mɔ
baá tɔ kɔntɔ. Kɔ maa manɪ sɪ kɔ kɪ-ba kɔntɔ mɔ.

⁹ Kɔ daari kɔ na yɪ abam,
abam yɪ dwi dɪlɔ Wɛ tɪtɪ na kuri tɪn.

Dɪ maa pa á yɪ Dɪ kaanɪm tiinɛ balɔ na tɔɲɪ Dɪ
paari dɪm ɲwaanɪ tɪn.

Á maa kwɛri á yɪ dwi tiinɛ balɔ Wɛ tɪtɪ na lɪ sɪ
á taá yɪ nɔɔna balɔ na yɪ Dɪ nyɪm tɪn.

Wɛ bɛɲɪ abam Dɪ pa á nɔɲɪ lim wɔnɪ, yɪ Dɪ daari
Dɪ pa á ɲwɪ Dɪ pooni dɪlɔ na lana tɪn wɔnɪ, sɪ á
laan wanɪ á pa nɔɔna lwarɪ wo-kamunɛ yalɔ Dɪ
na kɪ tɪn.

¹⁰ Abam dɛɛn ya dai Wɛ nɔɔna, yɪ á laan ba á jɪ
Dɪ nɔɔna. Abam dɛɛn ya dai balɔ Wɛ na jɪɲɪ á
ɲwanɲa tɪn, yɪ Dɪ laan ba Dɪ duri á ɲwanɲa.

*Dí na manɪ sɪ dí ɲwɪa taa yɪ te nɔɔna maama
yigɛ nɪ tɪn*

¹¹ A badon-sonnu-ba, abam na yɪ vɛrɛ lɔɖɔ
baɲa nɪ yɪ á ba jɪɲɪ kugu je tɪn, a loori abam
sɪ á ja á tɪtɪ dɪ á fra na zɔvɪ lɔɖɔ baɲa wo-yɔɔvɔ
tɪlɔ tɪn. Tɪntɔ mɔ kwaanɪ sɪ tɪ cogɪ á ɲwɪa.

¹² Á pa-na á kikiɛ maama taa lana balɔ na ba
tɔɲɪ Wɛ tɪn tɪtari nɪ. Kɔntɔ mɔ, ba na yáali abam
ba wɪ á yɪ wo-lwaanɔ kɛrɛ, ba laan wó ba ba
lwarɪ á kɛm-laarɔ na yɪ te tɪn, yɪ ba daari ba
zuli Wɛ manɲa kalɔ Dɪ na lagɪ Dɪ ba tɪn.

¹³⁻¹⁴ Kɔ na yɪ nɔɔna balɔ maama na jɪɲɪ nɪ sɪ
ba taa te ba donnɛ tɪn, sɪ á taá sɛ ba nɪ á na tɔɲɪ
dí Yuutu wɔm tɪn ɲwaanɪ. Kɔ na yɪ Pa-farɔ wɔlɔ

na te tɩv kɔm maama tɩn, dɩ o dɩdɛɛra balɔ o na pɛ-ba dam tɩn, sɩ á taá nɩgɩ ba maama. O tɩŋi bantɩ sɩ ba taa vanɩ balɔ na kɩ balɔrɔ tɩn zwa mu, sɩ ba daari ba taa tee balɔ na kɩ lanyɩranɩ tɩn.

¹⁵ Wɛ wɔbɔŋa na lagɩ te tɩn mu yɩ sɩ á pa á kikiə taa lana, sɩ kɩ wanɩ kɩ pa nɔn-jwəɛru pu ba niə dɩ ba bitar-yɔɔrɩ tɩv ba na ŋɔɔnɩ abam baŋa nɩ tɩn.

¹⁶ Abam yɩ balɔ na te á tɩtɩ tɩn mu, yɩ á ŋwɩa kam manɩ sɩ ka taa yɩ kɔntɩ donɩ mu. Á nan yɩ tɔgɩ kɔntɩ ŋwaanɩ á bɔŋɩ nɩ á jɩgɩ cwəŋə sɩ á kɩ kəm-balwaarɩ. Á nan pa-na á kikiə taa lana, á na yɩ Wɛ tɩntɔŋna tɩn ŋwaanɩ.

¹⁷ Á taá zuli nɔɔna maama.

Á taá soe balɔ maama na yɩ á ko-biə Zezi cwəŋə kam wɔnɩ tɩn.

Taa kwari-na Wɛ.

Á taá zuli-na Pa-farɩ wɔm.

Dɩbam manɩ sɩ dí lwəni Zezi mu dí yaara wɔnɩ

¹⁸ Abam balɔ na yɩ tɩntɔŋna tɩn manɩ sɩ á taá sɛ á yum tiinə niə, sɩ á taá nɩgɩ-ba lanyɩranɩ, kɩ na yɩ balɔ na jɩgɩ wɔ-bono yɩ ba kɩ abam lanyɩranɩ, naa kɩ zɩ yɩ balɔ kəm na cana dɩ abam tɩn dɩ.

¹⁹ Ba na yaari abam vwan yaara á na sɛ Wɛ tɩn ŋwaanɩ yɩ á vɔ pu-dɩa, kɔntɩ yɩ kɔlɩ na lana tɩn Wɛ yigə nɩ.

²⁰ Abam nan na kɩ balɔrɔ yɩ ba vanɩ á zwe kɩ ŋwaanɩ, yɩ á na manɩ á vɔ á wɩ dɩ yaara yam kɔntɩ dɩ, kɩ jɩgɩ kuri na? Kɩ daari á na kɩ lanyɩranɩ yɩ ba ta yaari abam, yɩ á na vɔgɩ á wɩ, kɔntɩ lana Wɛ yigə nɩ.

21 Wɛ na bɛɲi abam sɪ á taá tɔɣi-DI tɪn, kɔ yɪ sɪ á vɔ á wɔ mɔ yaara wɔni. Zezi Krisi tɪti dɛɛn maɲi o yaari abam ɲwaanɪ, sɪ kɔ pa á taá tɔɣi o na-bwɛrɛ mɔ á lwɛni o dɛɛn na kɪ te tɪn:

22 Wɔntɔ nan wɔ kɪ lwarɪm dɪ finfin dɪ, yɪ o ni-taanɪ ba jɪɣi vwan.

23 Nɔɔna dɛɛn maa jɪɣ-o ba twɪa, yɪ o wɔ tɔɣi o twɪ-ba.

Ba ma kwɛri ba bɛɛs-o, yɪ o wɔ lɛri-ba balɔɔ.

O nan kɪ o tɪti mɔ Wɛ jɪɲa ni,

dɪntɔ mɔ yɪ dɪlɔ na tɔɣi cɪga DI ma di nɔɔna sariya tɪn.

24 Zezi Krisi mɔ jɔɲi dɪbam lwarɪm o tɪ tɔɔn-daa yuu ni dɪbam ɲwaanɪ. O kɪ kɔntɔ sɪ kɔ pa lwarɪm daa mɔ yɪ taa te dɪbam. Kɔntɔ, kɔ na yɪ lwarɪm jɛɣɛ ni, dɪbam nyɪ ni twa mɔ te, yɪ dɪ laan daari dɪ taá jɪɣi ɲwɪa kalɔ na tɔɣi cɪga tɪn Wɛ yigɛ ni. Ba na pogili Zezi yɪra yam tɔɔn-dagara baɲa ni tɪn mɔ pɛ abam na yazurɛ.

25 Abam ya nyɪ dɪ peeni sɪlɔ na je tɪn mɔ. Á laan ma joori á ba á kɪ á tɪti Zezi jɪɲa ni, wɔlɔ na yɪ abam nayɪrɔ yɪ o nii abam baɲa ni tɪn.

3

Kaana dɪ ba banna na maɲi sɪ ba taa nɪɣi daani te tɪn

1 Abam balɔ na yɪ kaana tɪn, abam dɪ maɲi sɪ á taá sɛ á banna ni kɔntɔ, sɪ kɔ pa á banna bam badaara ya na vɪn Wɛ taani dɪm, sɪ ba laan na á kɛm-laarɔ tɪm, sɪ kɔ pa ba ba ba sɛ Wɛ, dɪ á na maɲi á wɔ puri á ni dɪ.

² Ba nan wó maanɩ ba lwarɩ nɩ á nɩgɩ-ba yɩ á sɩnɩ á tɔgɩ cɩga cwəŋə.

³ Abam yɩ zaŋɩ á kwe á wɔbɔŋa á tiŋi nɩnwaŋa zɩla baŋa nɩ, kɔ na yɩ á na wó kwe á yuni te, dɩ á na wó kɩ səbu-sɩŋa zwa-kwana dɩ səbu-sɩŋa wəənu á yɩra nɩ te tɩn, dɩ á na wó ta zɔɔrɩ gwar-laaru te tɩn.

⁴ Abam nan maŋɩ sɩ á kwe á bɩcara mu lanyɩranɩ, sɩ á taá jɩgɩ wɔ-bono dɩ wɔ-zuru. A na fɔgɩ á kwe á bɩcara yɩ ya lamma kɩntɔ doŋ, ya lam dɩm daa bá cɔgɩ, yɩ kɔú ta jɩgɩ kuri lanyɩranɩ Wɛ tee nɩ.

⁵ Faŋa faŋa kaana balɔ ya na yɩ Wɛ nɔɔna yɩ ba jɩgɩ tɩna dɩ Wɛ tɩn dɩ dɛɛn kwe ba bɩcara kɩntɔ doŋ mu, dɩ ba na sɛ ba banna nɩ tɩn.

⁶ Sara dɛɛn kɩ kɩntɔ mu, yɩ o sɛ o barɔ Abraham nɩ, dɩ o na bə-o nɩ o yuutu tɩn. Abam dɩ nan yɩ wɔntɔ biə mu, dɩ á na kɩ kəm-laaru yɩ á wɔ pɛ fɔɔnɩ zɔ abam dɩ kɔlɔkɔlɔ.

⁷ Abam balɔ dɩ na yɩ kan-banna tɩn maŋɩ sɩ á taá nɩgɩ á kaana bam kɩntɔ doŋ mu. A na zɔɔrɩ dɩ á kaana bam tɩn, á taá ye nɩ ba ba dana nɩ abam te. Ba nan wó wəli dɩ abam ba na Wɛ ŋwɩ-dɔŋa kam dɩ Dɩ zaanɩ dɩm. Kɩntɔ tɩn, taá zuli-na-ba, sɩ kɔlɔkɔlɔ yɩ cɔ abam Wɛ-loro.

Dí taá kɩ lanyɩranɩ dɩ dí zɩ maŋɩ dí yaari dɩ

⁸ A na lagɩ a ta kɔlɔ a ma kweeli tɩn mu yɩ sɩ abam maama taá jɩgɩ wɔbɔŋ-dɩdwi, sɩ á taá jɩgɩ da-ŋwaŋa, sɩ á taá soe daanɩ á na yɩ da-kɔ-biə Zezi ŋwaanɩ tɩn. A taá duri da-yibwəŋə, sɩ á daari á taá tu á tɩtɩ da tee nɩ.

⁹ Nɔɔnɔ na kɪ abam wo-lɔŋɔ, sɪ á dɪ daa yɪ joori á kɪ-o wo-lɔŋɔ á ma ŋwɪ. Nɔɔnɔ na twɪ abam, á dɪ daa yɪ tɔɣɪ á twɪ-o, sɪ á daari á loori Wɛ á pa-o sɪ Dɪ kɪ-o lanyɪrani, sɪ kɪ yɪ kɔntɔ ŋwaanɪ mɔ Wɛ bɛŋɪ abam sɪ á taá tɔɣɪ-Dɪ, yɪ abam dɪ wó ba á jɔŋɪ lanyɪrani Wɛ tee nɪ.

¹⁰ Kɔ pɔpɔnɪ Wɛ tɔnɔ kɔm wɔnɪ kɔ wɪ:
«Nɔɔnɔ wɔɔɔ maama na lagɪ sɪ o na o ŋwɪa ywəəni dɪ wɔpɔlo tɪn maŋɪ sɪ o ja o tɪtɪ dɪ wo-balwaarɔ taanɪ dɪ vwan fɔm mɔ.

¹¹ Kɔntɔ tu maŋɪ sɪ o yagɪ kəm-balwaarɔ, sɪ o daari o taa kɪ lanyɪrani, sɪ o kwaanɪ o taa jɪɣɪ ywəəni dɪ nɔɔna maama.

¹² Bɛŋwaanɪ dɪ Yuutu Baŋa-Wɛ nii balɔ na tɔɣɪ cɪga tɪn baŋa nɪ mɔ,

yɪ Dɪ cɛɣɪ ba loro.

Kɔ nan na yɪ balɔ na kɪ kəm-balwaarɔ tɪn,

Dɪ yigə tərə dɪ ba.»

¹³ Wɔɔ mɔ wó wanɪ o kɪ abam wo-lɔŋɔ dɪ á na tiini á kwaanɪ á kɪ lanyɪrani?

¹⁴ Abam nan na maŋɪ á na yaara á na kɪ lanyɪrani tɪn ŋwaanɪ mɔ dɪ, á daa ta jɪɣɪ yu-yoŋɔ. Á nan yɪ taá fɔna dɪ ba, naa á pa á wɔbɔŋa vugimi.

¹⁵ Taá zuli-na á Yuutu Zezi Kriisi dɪ á bɪcara maama. Nan ti-na á yigə maŋa maama, sɪ á wanɪ á ləri nɔɔnɔ wɔɔɔ maama na wó bwe abam sɪ o lwarɪ tɪna yalɔ á na jɪɣɪ dɪ Wɛ tɪn na yɪ te tɪn.

¹⁶ Á nan ləri kɔntɔ tu dɪ wɔ-bono dɪ zulə. Á taá kɪ wəənu tɪɔ á na ye á bɪcara nɪ nɪ tɪ lana tɪn, sɪ kɪ pa cavɪra ja balɔ na culi abam dɪ á kəm-laarɔ tɪn Zezi Kriisi ŋwaanɪ tɪn.

17 Á na kɪ lanyɪranɪ yɪ ba yaaru abam kɪ ɲwaaɪ yɪ kɪ yɪ Wɛ wɔbɔɲa, kɪ garɪ á na kɪ kɛm-balwaarɔ yɪ á yaaru tɪ ɲwaaɪ.

18 Zezi Kriɪi dɛɛn nan tɪgɪ bɪdɪwɪ mɔ o ma saaru nabiinɔ lwarɪm. Kɪ maa yɪ nɔn-ɲɔm mɔ lɛri nɔn-balwaarɔ yuu nɪ o tɪ, yɪ o wanɪ o kɪ-ba Wɛ ɲɲa nɪ. Ba gɔ-o mɔ, yɪ Wɛ Joro kɔm joori kɪ pa-o ɲwɪa.

19 O laan ma tɔgɪ Dɪ Joro kɔm kɔntɔ dam ɲwaaɪ o vu nɔɔna balɔ jwɛaru ba dɛɛn na pɪ curu nɪ tɪn te, yɪ o tɔɔɪ Wɛ kwɛrɛ kam o bri-ba.

20 Kɪ yɪ nɔɔna balɔ dɛɛn na vɪn Wɛ ni tɪn jwɛaru mɔ kɔntɔ. Kɪ yɪ maɲa kalɔ Wɛ na pɪnɪ Dɪ banɪ yɪ Nowe wura o paɪ naboro kamunu kɔm sɪ o ma jɔɲɪ o ɲwɪa tɪn mɔ. Nɔɔna balɔ dɛɛn na zɔ naboro kɔm wɔ tɪn yɪ nana má má mɔ, yɪ Wɛ tɔgɪ na bam baɲa Dɪ vrɪ ba ɲwɪa.

21 Kɔntɔ yɪ nyɪnyɔgɔ mɔ, kɪ na mɛ kɪ bri nɪ abam dɪ na pɛ ba miisi abam na wɔnɪ tɪn mɔ pɛ Wɛ vrɪ abam Zezi Kriɪi na bi o yaɲɪ tɔbɪnɪ tɪn ɲwaaɪ. Ba na miisi abam na wɔnɪ tɪn, kɪ daɪ sɪ á ma swɛ á yɪra digiru. Kɪ nan yɪ á goni ni mɔ dɪ Wɛ, sɪ á taá tɔgɪ-Dɪ dɪ wɔ-pɔɲo.

22 Zezi Kriɪi mɔ diini Wɛ-sɔɲo o jɔni Wɛ jazɪm nɪ, yɪ malesɪ dɪ dɪdɛɛra dɪ wɛɛnu tɪɔ maama na jɪgɪ dam tɪn wɔ o dam kuri nɪ.

4

Dí maɲɪ sɪ dí taá ɲwɪ nɪ Wɛ wɔbɔɲa na lagɪ te tɪn mɔ

¹ Kɔntɔ, abam maɲɪ á lwarɪ Zezi Kriɪi na nɛ yaara o yɪra wɔnɪ te tɪn. Kɪ maɲɪ sɪ abam dɪ taá jɪgɪ wɔntɔ wɔbɔɲa yam don, sɪ á ma fɔgɪ á cɪ

á títu yaara wónu. Beɲwaani, nooɔɔ wɔɔɔ na ne yaara o yira wónu tɪn, lwarim daa ba te kuntu tu.

² Kuntu, abam daa ta na jigi ɲwɪa lɔɔɔ baɲa ni tɪn, á daa wɔɔ maɲi si á taá toɔi wo-yooɔɔ tɪɔ nabiinə fra na zɔɔɔ tɪn. Á maɲi si á taá toɔi We wɔɔɔɲa na lagi kɔɔɔ tɪn mu.

³ Abam deen cɔɔi á ɲwɪa kam maɲa zanzan, di á na yəni á toɔi cwe sɪɔ balɔ na yəri We tɪn na lagi si ba taa toɔi tɪn. Abam deen yəni á ki wo-digiru kikiə di wo-yooɔɔ tɪɔ maama á fra na zɔɔɔ tɪn. Á deen maa yi sa-nyooɔɔ, yi á yi nɔn-kwəlu á nyoo sana á bugə. Á maa kwəri á toɔi jwənə kaanum, mu kɔɔɔ We wɔɔɔɲa na vai tɪn.

⁴ Ku daari lele kuntu, á daa na ba toɔi di balɔ na yəri We á ki wo-zooɔna kikiə kuntu donɲ tɪn, ku ki-ba yəu mu, ku pa ba jigi abam ba twɪa.

⁵ Bantu nan wú ba ba zigi We yigə ni yi ba tɔɔɔ ba kwəri. Dɪntu nan ti Dɪ yigə si Dɪ di nabiinə sariya, ku na yi balɔ na ɲwɪ di balɔ na maɲi ba ti tɪn di.

⁶ Ku yi kuntu ɲwaani mu ba deen toɔɔi We kwər-ywəɲə kam ba bri balɔ na tigi tɪn di. Bantu yira yam mu tɪga, nɪneeni nabiinə maama na maɲi si ba ti ba lwarim ɲwaani te tɪn. Ba nan na ni We kwər-ywəɲə kam tɪn, ku yi si ba jwəuru tim laan mu na We ɲwɪ-dɔɲa kam.

⁷ Lɔɔɔ baɲa di ku wəənu maama tiim twe. Nan foɔi-na á ja á wɔɔɔɲa si á taá jigi yawala di We-loro.

⁸ Kɔɔɔ na dwe maama tɪn yi si á taá soe daani di á wɔɔ maama. Beɲwaani, á na soe daani, kú pa á donnə na ki kəm-balwaarɔ tɪɔ zanzan tɪn

daa bá ta wɔ á wɔbɔŋa nɪ.

⁹ Taá kɪ-na vɛrɛ voro, sɪ pɔpɔna taa tɛri á tɪtari nɪ.

¹⁰ Abam dɪdɔa dɪdɔa na jɔŋi pɛɛri dɪɔ We tee nɪ tɪn, á taá ma-dɪ á tɔŋi á wɛli daani. Kɔntɔ, á taá yɪ tɪntɔŋ-ŋɔna balɔ na jɔŋi We pɛɛra yam dwi tɛri tɛri á ma tɔŋi Dɪ na lagɪ te tɪn.

¹¹ Abam wɔɔɔ We na pɛ-o pɛɛri sɪ o taa wai o ŋɔɔɔni o brɪ nɔɔna tɪn maŋi sɪ o taa ŋɔɔɔni We kwɛrɛ kam mɔ. Wɔɔɔ We na pɛ sɪ o taa tɔŋi o wɛli o donnɔ tɪn dɪ maŋi sɪ o taa mai dam dɪɔ We na pɛ-o tɪn mɔ o ma tɔŋa. Kɔntɔ wɔ pa nɔɔna taa zuli We wɔŋo maama wɔni Zezi Krisi yɪri ŋwaani. Wɔntɔ nan mɔ te zulɛ dɪ dam sɪ kɔ taa ve maŋa kalɔ na ba ti tɪn. Amina.

Wɔɔɔ na yaari Zezi Krisi ŋwaani tɪn jɪgɪ yu-yɔŋo

¹² A badon-sonnu-ba, á yɪ pa kɔ sɔ abam dɪ can-kamunu na yɪ abam. Á nan yɪ pa kɔ sɔɔri abam, nɪnɛɛni kɔ yɪ wo-kɪnkagɪli mɔ te.

¹³ Taá kɪ-na wɔpɔlo dɪ abam na tɔgɪ á na Zezi Krisi yaara yam dɔŋ tɪn. Kɔntɔ, Zezi Krisi na joori o ba yɪ o paari zulɛ yam na wɔ ba ya brɪ jaja maŋa kalɔ tɪn, á wɔpɔlo kɔm laan wɔ tiini kɔ gaali.

¹⁴ Nɔɔna nan na twɪ abam á na yɪ Zezi Krisi nɔɔna tɪn ŋwaani, á jɪgɪ yu-yɔŋo, bɛŋwaani We Joro kɔm na jɪgɪ paari-zulɛ tɪn wɔ abam tee nɪ.

¹⁵ Abam wɔɔɔ na nɛ yaara, sɪ kɔ yɪ zanɪ kɔ taa yɪ nɔn-gɔra ŋwaani, naa ŋwɔntɔ naa wɔ-balwaarɔ kɛm naa bɪbara ŋwaani.

¹⁶ Abam wɔɔɔ nan na yaari o na yi Zezi Kriɛi nɔɔɔɔ tɪn ŋwaani, o yi pa cavura taa jɔg-o ku ŋwaani. Kuntɔ tu nan maɲi si o pa Wɛ zulə dɪ nɔɔna na bə-o ni Kriɛi bu tɪn.

¹⁷ Maɲa kam yiə si Wɛ di nabiinə sariya. Ku nan yi Dɪ titi nɔɔna bam baɲa ni mu Dɪ lagi Dɪ puli. Ku nan na wó puli dɪbam tee ni mu tɪn, ku laan na tu ku yi balɔ na vɪn Wɛ kwər-ywəŋə kam tɪn, kú ta yi ta mu dɪ bantu? Ku bá tiini ku ki cam dɪ ba cɪga?

¹⁸ Ku pɔpɔni Wɛ tɔnɔ kum wɔni ku wi:
«Ku na cɛ mu, yi nɔn-ŋɔna na ŋwia Wɛ tee ni tɪn,
balɔ laan na vɪn Wɛ yi ba yi nɔn-balwaarɔ tɪn,
kú ki-ba tɛ?»

¹⁹ Kuntɔ, balɔ na nɛ yaara ni Wɛ wɔbɔɲa na lagi te tɪn maɲi si ba taa ki lanyiranɪ mu, si ba ki ba titi ba naanɔ Wɛ jɪɲa ni. Dɪ bá kwanɪ Dɪ ni dɪm Dɪ na goni tɪn.

5

Wɛ nɔɔna na maɲi si ba taa ŋwi daani te tɪn

¹ Amɔ lagi a ŋɔɔni dɪ balɔ na yi Zezi kɔgɔ kum nakwa abam titari ni tɪn mu. Amɔ dɪ yi nakwi mu. Amɔ yi dɛɛn nɛ Zezi Kriɛi na yaari te o ti tɪn, yi a laan bri nɔɔna o cɪga kam. Amɔ nan wó tɔgɪ a na o paari-zulə yam ya na wó ba ya bri jaja tɪn.

² A nan loori abam balɔ na yi nakwa tɪn, si á taá nii Wɛ nɔn-kɔgɔ kum Dɪ na ki á jɪɲa ni tɪn baɲa ni, ni nayira na nii ba peeni baɲa ni te tɪn. Ku nan dai dɪ fifɪɔn mu á wó ta maa nii-ba, ku yi si á wɔbɔɲa mu taa lagi titɔɲi dɪm ni Wɛ na

lagi te tɪn. Kɔ daɪ sɪ á taá tɔŋɪ səbu-lagi ŋwaanɪ. Á pa kɔ taa yɪ á na soe tɪtɔŋɪ dɪm tɪn ŋwaanɪ.

³ Á yɪ taá kɪ dam dɪ balɔ á na nii ba baŋa nɪ tɪn, á nan taá jɪgɪ nyɪnyɔgɔ kɔlɔ na lana tɪn, sɪ ba wanɪ ba taa lwɛni abam na yɪ te tɪn.

⁴ Kɔntɔ tɪn, abam Nayɪrɪ-pɛ wɔm na joori o ba, o laan wó pa abam pɛɛrɪ dɪlɔ lam na bá fɔgɪ dɪ ti yɪ dɪ jɪgɪ paarɪ-zulə tɪn.

⁵ Abam balɔ dɪ na yɪ nɔn-dɔnnɔ tɪn maŋɪ sɪ á taá sɛ á nakwa bam ni mɔ. Kɔ nan maŋɪ sɪ abam maama taá tu á tɪtɪ mɔ á pa daanɪ, sɪ á taá tɔŋɪ á wɛli daanɪ. Bɛŋwaanɪ kɔ pɔpɔnɪ Wɛ tɔnɔ kɔm wɔnɪ kɔ wɪ:

«Wɛ culi balɔ na kɪ kamunni tɪn, yɪ Dɪ daari Dɪ kɪ balɔ na tu ba tɪtɪ tɪn lanyɪranɪ.»

⁶ Kɔntɔ ŋwaanɪ, taá tu-na á tɪtɪ, sɪ á daari á kɪ á tɪtɪ Dam-Paŋwa Tu Wɛ jɪŋa nɪ, sɪ dɪntɔ maŋa kam na tu ka yɪ, Dɪ laan wó zɛŋɪ abam Dɪ pa á na zulə.

⁷ Liə yalɔ maama na jɪgɪ abam tɪn, á kwe-ya á pa Wɛ, sɪ dɪntɔ mɔ nii abam baŋa nɪ.

⁸ Nan ja-na á wɔbɔŋa lanyɪranɪ, sɪ á fɔgɪ á cɪ á tɪtɪ, sɪ sɪtaanɪ na yɪ abam dɔm tɪn kari dɪ kaagi mɔ dɪ lagi cwəŋə sɪ dɪ cɔgɪ abam, nɪnɛɛnɪ kana na jɪgɪ nyɔŋo yɪ kɔ kari kɔ kaagi kɔ lagi varɪm sɪ kɔ zi te tɪn.

⁹ Nan zɪgɪ-na kəŋkəŋ dɪ wɔ-dɪdɔa sɪ á vɪ-dɪ, sɪ á lwarɪ nɪ á ko-biə balɔ na wɔ lɔgɔ baŋa je sɪm maama nɪ tɪn dɪ jɪgɪ yaara yantɔ donɪ mɔ.

¹⁰ Abam nan na yaari maŋa funfun, Wɛ dɪlɔ na zɛni nabiinə dɪ Dɪ zaanɪ dɪlɔ na daga tɪn laan wó pa á bɪcara fɔgɪ ya kwe. Dɪ wó pa abam dam, sɪ á taá zɪgɪ kəŋkəŋ wɔŋo maama wɔnɪ. Dɪntɔ

mɔ bɛŋi abam sɪ á tɔɔi á na DI paari-zulɔ yalɔ na ba ti tɪn, á na ŋwi dɪ Zezi Krisi tɪn ŋwaanɪ.

¹¹ Dɪntɔ mɔ jigi dam sɪ kɔ taa ve maŋa kalɔ na ba ti tɪn. Amina.

Tiim kwɛrɔ

¹² Amɔ pɛ Siliven mɔ pɔpɔni tɔnɔ kɔntɔ, sɪ a pa abam. Wɔntɔ mɔ yi dɪ ko-bu wɔlɔ amɔ na ye ni o yi cɪga tu Wɛ cwɛŋɔ kam wɔni tɪn. A pɔpɔni taani dɪntɔ funfɪn mɔ sɪ a ma pa abam na baari, sɪ a daari a pa á lwarɪ ni cɪga kalɔ á na sɛ tɪn mɔ yi Wɛ zaani dɪm cɪga cɪga. Nan fɔɔi-na á taá jigi cɪga kam kɔntɔ.

¹³ Wɛ kɔɔɔ kɔlɔ na wɔ Babilɔni ni yi Wɛ kuri-ba ni DI na kuri abam dɪ te tɪn jɔɔni abam. Mariki wɔlɔ na yi amɔ bu Wɛ cwɛŋɔ kam ŋwaanɪ tɪn dɪ jɔɔni abam.

¹⁴ Á na jeeri daani, sɪ á taá jɔɔni daani dɪ sono. Abam balɔ maama na yi Zezi Krisi nɔɔna tɪn, Wɛ wó pa abam yazurɔ.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9